

KÉRTÉSI ÁRAK:

Alapra... 80 lej
Év... 200 lej
Év... 410 lej
Év... 800 lej

szám ára: hét-
nap 4 lej, vasárnap
az okiráltságban
egy lejjel drágább

UJSÁG

Alapította Gombos Ferenc

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL

Strada Regina Maria (vol
Deák F.-u) 35. Telefon 398
Temesvári szerkesztőség
és kiadó: Str. Avram Iancu
(volt Takarékpénztár-u.) 4

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évf. 145. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

Yegetlen vármegyébe olvasztják be a székely megyéket

Bukarest.) A közigazgatási törvény végre-
si utasítását előkészítő bizottság kedden
itt ülést tartott. Ennek az ülésnek egyik
ozata különösen közérdeklőt érint az erdélyi
bségeket. Elhatározták ugyanis, hogy az
s székely vármegyéket egyetlen vármeg-
e vonják össze, aminek nemcsak a választ-
szempontjából lehetnek hátrányos követ-
ényei. Brassó vármegye is kibővül. Er-
ól Fogaras-, a regátból Prahova-megyét csa-
hozza s ezzel az ott többségben élő
arok, székelyek és szászok nagy kisebb-

ségbe kerülnek.

E hiradásnak ellentmond, amint látszik, ha
a lényegét nem is cáfolja, Dimitriu szenátornak,
a bizottság elnökének nyilatkozata, mely cáfolni
igyekszik azt a magyar lapokban megjelent
hírt, hogy a kormány a közigazgatási reform
alkalmazásánál be akarja kebelezni a kisebbsé-
geket a román tömegekbe. Kijelentette, hogy
a legtöbb megyét nem fogják megváltoztatni és
ahol mégis ez szükségesnek mutatkozik, ott
csupán a közigazgatási, nem pedig politikai
szempontok lesznek az irányadók.

Az „Ujság” érettségi jelentései

esváron sulyos az eredmény a kisebbségi tanulókra. A dévaiak visszaléptek és a
miniszter közbelépését kéri. Táviratok az érettségi központokból

Az erdélyi érettségi vizsgák írásbeli része
mindenütt véget ért, az eredmények azon-
még több helyről ismeretlenek. Néhál rend-
l sulyos helyzetbe kerültek az érettségiző
ndékek és az írásbelin már feltűnően nagy
uktatások száma. Egyelőre jelentéseink csak
áraz adatokat tüntetnek fel, a következtetést
endszerrel módunkban lesz még megállá-
ni.

Az Ujság a szülők, az érdekeltek és a
y közönség számára táviratokban szerezte
a vidéki kerületek adatait. Adataink a kö-
vezők:

Nagyvárad

Tegnap reggel nyolc órakor hirdették ki
gyváradon az érettségi írásbeli vizsgálatok
dményét. A Góydu-liceumban működő bizott-
előtt letett vizsgálatok meglehetősen szo-
ru eredménnyel végeztek, amennyiben a
jdu-liceum magyar szekciójának és a két
ényesi gimnázium növendékeinek ötven szá-
éka, a liceum román szekciójának növen-
kei huszonöt százaléka bukott el az írásbeli
sgálaton.

A másik vizsgáztató bizottságnál, amely-
z a nagykarolyi, zilahi, szilágysomlyói kollé-
umok és a nagyvárad zsidó liceum növen-
kei tartoztak, tizenhármas százaléka a bukottak
ama. A nagyvárad zsidó liceum növendékei
zül csak egy bukott el.

Marosvásárhely

Az érettségizők száma összesen 127, többsé-
t magyar diákok alkotják. Az írásbeli vizs-
lát folyó hó 25-én vette kezdetét és folyó hó
7-én nyert befejezést a Papiu Ilariu liceumban.
sszesen három tantárgyból kellett írásbeli vizs-
látot tenni: a román, a francia és a latin
zből. A feladott tételek, bár az eredmény
ismeretlen, a körülményeknek és viszo-
eknek a latbavetésevel, elég méltányosnak
szanak. A latinból Líviusból kaptak szöveg-
dítást. Magyar diákok a fordítást magyar
elven végezheték. A román irodalom tétele
bad választásra volt bízva. Minden tanuló
román író méltathatott a feladott kérdés
pján: „Ki a legkedvesebb költő a román
adalomban?”

A francia nyelvű írásbeli már több nehézsé-
t támasztott. A megoldandó feladat aránylag
eg könnyű volt és tekintetbe vette az eddigi
ndílelkzett francia nyelvtanulást. Mégis a
nagyobb fejtörést ez okozta. Egyrészt, mivel
román nyelvből kellett a szöveget franciára for-

ditani, másrészt pedig, mivel minden segédesz-
köznek, így a szótároknak a használata, a sza-
bályzat értelmében szigorúan tiltva volt.

Incidens szakította félbe a dévai érettségit

A dévai reálszakos állami liceumban az éret-
ségi vizsgák folyamán a matematikai írásbelin
vizsgáztató tanár, Boerescu, a pitestii liceum
igazgatója oly feladatot adott föl, melyet a diákok
nem tudtak megoldani. A tanulók ezután a
vizsgáztatóbizottság elnökéhez, Merutiu dr. ko-
lozsvári egyetemi tanárhoz fordultak és elkese-
redéssel kérték, hogy új tételt adva, ismételt-
sék meg a matematikai írásbelit. Az elnök a
komisszióval való tanácskozás után közölte a
diákokkal, hogy az érettségi szabályzatok erre
vonatkozóan semmit nem írnak elő és kérésüket
vizsautasította. Erre a diákok kijelentették, hogy
ilyen körülmények között mind a harmincketten
visszalépnak a vizsgáktól és egyidejűleg Anghe-
lescu miniszternek táviratot küldtek, feltárván
előtte a helyzetet és kérve, hogy rendeljen el
vizsgálatot. Kérték sürgős intézkedését, hogy ön-
hibájukon kívül ne vesz tsék el egy esztendőjü-
ket. Az összes érdekelt és az egész város
érdeklődéssel és izgalommal várja miniszter
döntését.

Temesvár

A temesvári vizsgálo bizottságok az írásbelin
a diákok ötvenhat százalékát buktatták meg. A
részletes eredmény a következő:

Az egyik bizottságnál a német reáliskolából
vizsgára állott tizenkét tanuló s valamennyi me-
bukott. A magyar reáliskolából szintén megbu-
kott mind a tizennégy vizsgázó. A német gimnáz-
ium harminc vizsgázója közül tizenöt, a piarista
gimnázium harminnégy vizsgázója közül tizen-
három bukott meg. Ez utóbbiak között az intézet
igen jeles diákjai is buktak meg, köztük az egyik-
nek az osztályvizsgán kilences volt az osztály-
zata, a másiknak évvégi osztályzata nyolc és fél.
A Notre Dame leánygimnáziumból hatan vizs-
gáztak, kettő megbukott. A temesvári román
gimnázium harminckét diákjából hét bukott
meg, huszonöt átment.

A magyar és német reáliskolák érettségiző nö-
vendékei a matematikai tételen véreztek el. Há-
rom egyenlet három ismeretlennel Rolle-rend-
szerű megoldását kapták feladatul. Ezt a rend-
sért tudvalevőleg nem tanulták. A román diá-
kokkal Coman Augustin temesvári román lice-
umi igazgató, aki őket vizsgáztatta, a Rolle-
rendszerű feladatokat a vizsga előtt gyakorol-
tatta. A magyar és német érettségiző ifjak pana-
szaira Coman professzor azt felelte:

— Miért jártak olyan iskolában, ahol a ta-
nárok nem tanítanak megfelelően.

Ilyent sem mondtak még e jónévű magyar
és német intézetekről. A latinból könnyű Julius
Caesar-szöveget fordítottak az írásbelin, mely
különösen a piaristáknak igen jól sikerült. A
románból a következő volt az írásbeli tétel: A
román és idegen kulturák hatása egymásra.

A kisebbségi növendékeknek rendkívül ne-
hezen ment a francia fordítás is, szótár haszná-
lata nélkül, mert rendkívül nehéz román szöve-
get kellett franciára fordítaniok, amit románul is
alig értettek meg.

A temesvári másik vizsgáztató bizottság előtt
a zsidó liceum huszonkét diákja közül hat ment
át az írásbelin, tizenhat megbukott. Oravicáról
három vizsgáztak, mind a három megbukott.
Lugosról huszonhét közül nyolc bukott meg, míg
a karánsebesi huszonhét érettségiző közül hu-
szonkettőt buktattak meg és csak öt ment át. A
temesvári Carmen Sylva-leányliceum tizenhét
vizsgázója közül három bukott meg. A turnseve-
rini huszonhárom érettségiző közül ellenben hu-
szonkettő átment és csak egy bukott meg.

E bizottság csoportjában a román tétel ez volt
A maturáns önéletrajza, jövőbeli terveivel. A latin
tétel nehéz Tacitus-szöveg fordítása volt, különösen
nehéz szöveget fordítottak a zsidó liceum növendékei,
kik a matematikai tételt mind megoldották.

Az egész vizsgálatok alatt a kisebbségi tanulók-
kal szemben mind a két bizottságnál a teljes szigorú-
ság érvényesült, semmi egyenlítést nem nyújtottak szá-
mukra.

Arad

Aradon száznég magyar diák állott írásbeli
érettségi vizsgára, akik közül ötvenkettő megbukott.
Jellemző, hogy a magyar diákok közül román nyelv-
ből és irodalomból mindnyájan kielégítő eredményt
mutattak fel és itt is, mint Temesvárott történt, szám-
tamból buktak el.

A szóbeli vizsgán valószínűleg még többen fog-
nak elbukni, mivel az írásbeli vizsgák kedvezőtlen
eredménye miatt a diákság nagyon meg van félem-
lítve. A számtanból buktak a szóbeli érettségire
meg mehetnek.

Segesvár

Az érettségire jelentkezettek száma nyolcvan-
kilenc. A román irodalmi tétel: A mese a román iro-
dalomban és a meseirodalom képviselői. Latinból
Tacitus amaleseiből fordítottak tíz sort, a franciából
: román szöveget fordítottak franciára.

Balázsfalva

Balázsfalván, ahol a nagyenyedi kollégium diák-
jai is érettségiznek, a román irodalom írásbeli tétele
a következő volt: Az erdélyi iskolák népies iránya.
Lupu és Basarab korszaka. A francia tétel: A tölgy
a hegytetőn című román szöveg fordítása. Latinból
tizenkét sor. A számtani feladat: Megoldandó Maclaui-
n-sor segítségével egy binom értéke.

Kolozsvár

A kolozsvári érettségi írásbeli tételeit már ismer-
tettük. Az eredmény a következő:

Az egyik bizottságnál: A Baritiu román gimnáz-
ium 35 növendéke közül 1, a Tarbut-gimnázium 5
fiúnövendéke közül 1, négy leány növendéke közül
egy sem bukott meg. A római katolikus gimnázium-
ból tíz közül nyolc, a Marianumból 14 közül 3, a re-
formátus kollégiumból 24 közül 10, a református le-
ánygimnáziumból 7 közül 1, az unitárius gimnázium-
ból 18 közül 12 bukott meg.

A második bizottságnál: A Regina Maria román
leánygimnáziumból senkit sem buktattak meg.
Beszterce 32 növendéke közül 11 bukott meg, a kolozsváriak kö-
zül 9, a naszódiaiak közül 10, a délak közül 11 bukott
meg.

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 116 1926

JULIUS 1-ÉVEL

uj
előfizetési
évnegyedet
nyitunk. Kér-
jük előfizetőin-
ket, hogy előfizetési
díjukat kiadóhivata-
lunknak pontosan be-
küldeni szíveskedje-
nek, nehogy lapunk
kézbesítése a ké-
sedelmes befi-
zetés miatt
elmarad-
jon.

Ezuttal is felhívjuk előfizetőink
figyelmét ingyenes házsors-
jegy kedvezményünkre, mely-
nek részletei Hír-rovatunkban
o l v a s h a t ó k.

A. Eichner

Agentură și Comision

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 90. szám.

VEZÉRKÉPVISELET: The Levant Company
(Roumania) Ltd. vas, vaslemez, horg.
lemezek, fehérbádóg, angol ón, manilla.

KÉPVISELETEK: Gutehoffnungshütte-Konzern:
motorok, Dieselmotorok, gőz- és gáz-
gépek, stb. stb. Westbohmische Ca-
olin und Schamottwerke: Caolin,
Schamottetégla, fayencelapok, kályhák
stb. Rudolf Lövi, Wien: tisztítógya-
pott. Einstein & Mannaberg: Martin-
kanalak és villák. — Scheerschmidt,
Nachf. Benshausen: fodrászgépek.

TENNIS

NADRAG, LÜSTER SACCO,
VÁSZON RUHÁK

NEUMANN M.
CÉGNÉL CLUJ, PIATA UNIRII 14.

Eladó

- 1 drb. kombinált malomhenger,
csiszoló és rovátkológép.
- 1 drb. hengerrovátkológép mind-
kettő Ganz-gyártmányu,
- 1 drb. kombinált Seck-gyártmá-
nyu hengercsiszoló és
rovátkológép

Klug István

gépgyár és malomépítész, Timișoara II. Trei Crai 22.

Telefon 1-72.

Véndiák-felvonulás Vásárhelyen

— Az Újság marosvásárhelyi tudósítójától —

Zsoltáreklő kis csapat vonult be Erdélybe, fekete tógás diákok és iskolamesterek csapata. Három évszázad múlt el azóta, hogy a türelmetlenségében kegyetlen Báthory Zsófia fenyegető üldözésétől meg nem rettenve, a sárospataki iskola ifjai és tanítói egy csapatban bevonultak ide Erdélybe, szabadabb otthont keresni a tanulás és tanítás számára. Magukkal hozták az egész iskolát gyalogszerrel, kis csomagokban, apró málhás lovakon és könnyű uti tarisznyákban: a művelődési vágy szabad szellemét, de-
kül irt könyveket, a lelkesülésnek zászlóját s a megélhetésnek igénytelen reménységét. A fejedelmi fényben messzire világított gyulafehérvári iskolában keresték az új otthont, hova nemsokára megérkezett utánuk a türelmetlenség s a kis csapat újra felpakolta a maga szellemi vagyonát, újból vándorutra indult, míg számára a székely Marosvásárhely felnyitotta vendég-szerető kapuit.

Egy ünnepi sorban

A marosvásárhelyi református kollégium udvarán összegyűltek, aztán tanári vezényszóra szépen sorba állottak a vendiákok. Családfők már, sokan fehér hajjal, mások delelő férfias-sággal, vagy még reménydus fiatalsággal. So-
kan az életteher nehéz csomagjával a vállukon, mások a befutott karrier megelégedettségével. Magukkal hozták a családi élet örömeit, ki a gyerekeit, ki az unokáit. Az iskola templomba hívó csengői megszólaltak és a négyes sorok hosszú nagy csapata kiindult a kollégiumi ka-
pukon. Az ember a kapunál sóhajokat hallott, emlékezve a régi gyermekkori menetelésre. Az egyik sóhaj arról szól, hogy bizony eltelt az idő, a másik, hogy mennyire megváltozott az az idő, de feljegyzés nélkül ne maradjon annak a nem református és nem is keresztyén urnak a szava, ki még egyszer visszanézett a kapuból és azt mondta:

— Itt tudtuk meg igazán, hogy mi az az egyenlőség.

Le a Bolyai-uccán haladt a menet, amilyent még nem látott eddig Marosvásárhely. Elöl a mai növendékek sorai, utánuk azok, akik ki-vénültek az iskolapadokból, évfolyamok szerint. A papok palástosan és bársony fővegben, leg-hátul a legöregebbek. A legkisebbek a főtérrel kikanyarodtak már a vártemplom felé, a leg-idősebbek még akkor érkeztek le a Bolyai-uccából. Az üzletekből kiállott a személyzet az ajtó elé, az ablakok megteltek a gyönyörködők-
kel. Egy átfogó szeretet fellekesülése hozta össze a fegyelmezett sorokba a résztvevőket, ugyanaz talán, amivel a sárospataki üldözöttek fekete tógás hajdani csapatát hozta Maros-vásárhelyre, hol az iskolák egyesüléséből épült ki a kollégium.

A templomban

A város üzleti forgalma megállott e rövid időre és észre lehetett venni a megilletődés csendjét. A kollégium kiürült falai közül a szakadatlan csengettyűszó messzire elhallatszott. A templom előtt megállott a menet, hosszában kétfelé vágta a rendezés, két oldalt sorfal ala-
kult ki s aztán a sorfalak között az idős vén-diákok vonultak fel legelsőeknek, az első sorok-ban Bernády György dr. főgondnok feleségével, kislánykájával, Dózsa Endre, az Erdélyi Iro-dalmi Társaság elnöke, Bürger Albert gyáros, karján unokájával s a sorokban a vásárhelyi és marostordai közélet ismert nevű tekintélyei.

Az óriási templomhajó alig tudta befogadni az ünneplők e nagy közönségét. A gyülekezeti ének, a marosvásárhelyi református dalárda, Chovan Richárdnének Metz Piroska zongora-kisérete mellett éneke után Makkai Sándor püs-pök helyettes, teológiai tanár mondott imát.

Az Ur-asztal előtt

Makkai Sándor, mint a távolmaradt püs-pök helyettese mondotta az alkalmi egyházi beszédet is, a reformátusok erdélyi hét kolle-giumának hivatásáról és történelmi jelentőségé-ről. Az ünnepi alkalom meghatóan magasztos prédikációja volt az emberi kultúra hét erdélyi világító mécseséről, melyek közül egyik-másik már pislákolva tud égni csak, de hivatását és az életlángot fel nem adja.

Az egyházi istentisztelet után a vendiák-

találkozó szertartásai kezdődtek a templomban. A régi vendiákok egyike Bernády György, aki mint főgondnok, elnöke a kollégiumi előljáróság-nak és ő mondotta a megnyitó beszédet, amely-ben a következőket mondotta:

— Eljöttünk, akiket az 1557. esztendőben ala-pított marosvásárhelyi református kollégium vállal a maga védőszármányai alá befogadott, s akiknek sors osztályrészül juttatta azt a kegyet, hogy az ünnepélyen részt vehessünk. Eljöttünk azért, hogy itt, e nemes egyszerűségben díszlő, megszentelt ősi hajlékban adjunk hálaát a kegyelméért, hogy a ma már több mint negyedfélszázados intézetünket az évszázadok folyama alatt e földön átvonult vész-
és viharok dacára, a mi számunkra, a magyar nem-zeti művelődés dicsőségére és az egész emberiség-
átölelő egyetemes kultúra javára mindeztideig meg-tartotta.

— Eljöttünk, hogy együttesen tegyünk becsü-letes tanúvallomást arról az életünk utolsó pillana-táig tartó kegyeletes hálaról, arról a szeretetteljesen meleg ragaszkodásról és áldozatokra is kész hű-ségről, amellyel mi valamennyien egy szűkebb csa-lád keretében összekapcsoló édes anyja, a maros-vásárhelyi református kollégium iránt viseltetünk. De eljöttünk azért is, hogy áhítoatos jóhászkodás-közben épp e megszentelt falak között együttesen mondhassuk a teremtetés Úrnak alázatos köszönet-
azért a különös kegyelméért, amellyel bennünk a valamennyitünket éppen annak az intézetnek kebe-lébe vezért, amelynek keretén belül mindannyian és minden időben anyanyelvre, vallásra és származásra való tekintet nélkül egyaránt kedves gyer-mekként fogadtattunk. Mert ez intézet keretén be-lül anyanyelvre, vallásra és származásra való te-kintet nélkül mindannyian egymást ösztönözni szere-testvéreké lettünk és valamennyien megtanultuk nemcsak a magunk fajtát, anyanyelvét, hitvallását és kultúráját is tisztelni, becsülni és a maga kebelén a szó legnemesebb értelmében vett emberi kötelessé-
gek megismerésén felül, az életre és a magasab-bídeálok szolgálatára is előkészített.

— Eljöttünk, hogy itt, az ő dicsőségére rend-e me szent hajlékban figyelmeztethessük az utóma-nkövetkezőket a közös édes anyával, a marosvásárhelyi református kollégiummal szembeni elköte-ltetésünkből folyó ama terhes tartozásra, mely re-njuk szálland majd, ha végzetünk bennünket ez ár-nyékvilágból elszólít. Elő tanúbizonyosságot tesszünk arról, hogy a mi Alma Materünk éppen úgy, mint a többi hasonló testvérintézet, nem a sötét közép-kornak titfeledett, anakronisztikus, pusztulásra meg-
érett, elvénhedi, értéktelen maradványa, amint azt némelyek kellő tájékozottság vagy illő jóakarattal hi-d-nyában hirdetik, hanem egy, bár egyházi keretek-ben megszervezet népi, nemzeti nevelő intéze-amely több mint negyedfélszázados működésén-egész ideje alatt épp az alapítása idején, az erdélye-fejedelemség területén proklamált és törvénybe-tutott lelkiismereti szabadságból folyólag nem d-mákhöz ragaszkodva, hanem a mindennapi élet ke-vetelményeihez és a tényleges viszonyokhoz alk-al-mazkodva, a kebelébe sereglett ifjúságot nemcsak a megfelelő ismeretekkel ellátni, az életre előkészí-teni, hanem a faj, az anyanyelv és nemzeti kultu-rához való hajlandóságokon felül, az államhatalom-hoz való törhetetlen hűségben, lojális engedelmes-ségben és feltétlen készségben is megerősíteni igye-kezett. Eljöttünk azonban azért is, hogy a múltak alapján együttes kezességet vállaljunk a jövőért, s hogy a feltétlen hűségünkről, lojális engedelmes-ségről, feltétlen készségünkről tanuságot teendő, köz-működésben kérjünk a teremtető Istentől bő-séj-
áldást a mi tűzhelyeink nyugalma biztosító házára és az annak élén álló uralkodóra.

— Eljöttünk, akik eljöhettünk, legvégül mind-annyian azért, hogy testvéri jóbarátokat megszo-ríthassunk kölcsönösen végre ismét, hogy a boldog ifjúság édes emlékeinek felélesztett tüze mellett szorosabbra kövacsolhassuk a bennünket összekötő testvári láncot, hogy reményt, bizalmat és hitet önt-sünk egymás lelkébe. És eljöttünk különösképpen azért, hogy megerősítsük, megszilárdítsuk a mi áldott Alma Materünknek, a marosvásárhelyi re-formátus kollégiumnak a mostoha időjárás álta-kikezdett anyagi alapjait.

Üdvözölte a vándiáktestvéreket a kollégium ne-vében s aztán átadta a szót a legöregebb vendiáknak.

Fogadalmak

Sófalvi Illyés Lajos, aki Szovátán él, mon-dotta volna az első üdvözlötet a kollégiumhoz.

Nyolcvanhat éves, a negyvennyolcas forradalmi időkben már növendéke volt az intézetnek. Nem tudott eljönni, bár nagyon készült. Beszédét, amit el akart mondani, elküldötte. Nagy Endre igazgató olvasta fel. Szavai mintha a mélységes multból hangzottak volna:

— Megtört szívvel kér, kedves diáktársaim, a nyolcvanhat éves, most ifjan érő lélek, hogy bocsássatok meg, ha nem személyesen ölhet benneteket keblére.

Igy kezdődött a megható visszaemlékezés arról a diák korról, amikor a tanítás nyelvét az osztrák önkény németesítette, s amikor Bolyai Farkas halálát ágyánál virrasztottak tanítványai. Érdekes visszaemlékezéseit egyik legközelebbi számunkban közölni fogjuk.

Tavaszi Sándor, a kolozsvári református teológia idei igazgatója mondott nagy beszédet a vendiákok közül. A kollégium történelmének nagy eseményeire hivatkozva emelte ki ennek az iskolának erdélyi nagy jelentőségét, amely a multban Wittenberg és Heidelberg kultúr-szellemét gyújtotta lángra a székely ifjúság lelkében, hol a nyugati kultúra és szellemi haladás fénylő ablakaiból idevilágított láng visszavillant. Tanúságtételre hívta a volt növendékeket az Ur asztala előtt, hogy tiszta lélekkel tegyenek vallomást arról, tett-e felekezeti, vagy anyanyelvi megkülönböztetést a kollégium. Soha semmiféle kiváltságot nem osztott senkinek vallásáért, hanem az egyetemes szeretet karjaira emelt mindenkit az egyetemes kultúráért. Erre tesz fogadalmat a vendiákok nevében most is, hogy az itt élő magyarság el ne vesszen. A szellemi élet világossága a cél a kollégium előtt, mely testben lehet törékeny, de lélekben nagy és hitben diadalmas.

A legifjabb vendiákok nevében mondott fogadalmat ifj. Nagy Endre, hogy a kollégiumban tanult eszmékhez hűek maradnak. Nagy Domokos nyugalmazott esperes, idős vendiák mondott záróimát.

Bál és vig potus

Este a kollégiumban vendiák-bál és mulatság volt. A tornaterem volt a feldisztatott bálterem, az internátus földszinti szobáinak asztalaira fehér abroszok kerültek. A régi diákszobák és diákrendek felelevenítésével tették méltóságos kedélyessé az estélyt. A szobáknak primáriusai, szekundáriusai, naposai voltak a vendiákok közül. Apparitor indult meg a háromszögű lustrabottal. És a találkozó hangulata régi emlékek felidézten emlékeztetett a történelmi felelősségre és kötelességre, amivel a kollégiumok egykori növendékei az erdélyi kultúráért tartoznak — egészen a sirig.

* Angol, francia, magyar, német, román fordítások készülnek Str. Regina Maria 36. telefon 4—46.

ÜZLETÁTÉPÍTÉS ÉS
TULHALMOZOTT RAKTÁR MIATT
AZ ÖSSZES ÁRUK GYÁRI
ÁRON, GYAPJUÁRUK
GYÁRI ÁRON ALULIS
A R U S I T T A T N A K

BLATT

k ö t ö t t - s z ö v ö t t á r u h á z b a n
CLUJ-KOLOZSVÁR, FÖTÉR 13. SZ.

Hadirokkantak panasznapija Kolozsváron

A bukaresti kiküldött a háborús vagyonek fokozottabb megadóztatását követelte. Tömegtüntetésre készülnek Bukarestbe

— Ha Ujság tájékoztatója —

Vasárnap délelőtt az erdélyi részek rokkantjai kongresszust tartottak a városház tanács-termében. Kolozsvárról és a vidékről nagy számban vonultak fel a világháború szerencsétlen áldozatai, hogy a világ elé vigyék szenvedésüket a közönség társadalomnak fülébe kiáltásuk: Mentsetek meg, különben éhen-vesszünk!

Idegbe markoló látványosság volt az erdélyi rokkantak kongresszusa. A szűk tanács-teremben egymás hegyén-hátán szorongtak, — a tanács csak a kistermet bocsátotta rendelkezésükre — és még le sem ülhetek. Az asztalfőn Pap Danila tábornok foglalt helyet, tőle balra Radulescu rokkant ezredes, jobbra a helyi szövetség titkára. Pap tábornok megleghangu beszéddel üdvözölte megnyitó beszédében a megjelent rokkantakat s azután megkezdődött az ülés.

Hurdukás titkár beszámolt az egyesület mult évi tevékenységéről, ismertetve a gyámo-lítás nélkül maradt rokkantak kétségbeesett helyzetét s azután felolvasta a Bukarestben nem rég lezajlott kongresszus határozati javaslatát, mely a rokkantak követeléseit foglalja magá-ban. A kolozsvári kongresszus magáéva tette a követeléseket s kimondotta, hogy addig harcol, amíg azokat a kormány nem teljesíti. A titkári beszámoló után Radulescu ezredes bukaresti ki-küldött emelkedett szólásra. Fulmináns beszéd-ben vázolta a rokkantak nyomorát.

— Havi 40—80 lej rokkantdíjat kapnak a rokkantak, annyit, mint két-három kiló kenyér

ára. És amíg a rokkantak valósággal az éh-halállal küzdenek, addig a társadalomnak az a része, amely a háborúnak köszönheti minden vagyonát, mérhetetlen luxust fejt ki. A rokkantak elpusztulnak, a hadigazdagok vagyona pedig napról-napra gyarapodik. Könnyen meg lehetne oldani az egész rokkant kérdést, — folytatta — csak utána kéne nézni a háborús vagyonek ere-detének és maximális adót kellene kivetni a hadigazdagokra. Nem nyugszunk addig, — fe-jezte be nagy tetszés között beszédét — amíg jogos követeléseinket nem teljesítik. Legyetek készen, ha hívunk, mert egyszer szükség lesz arra, hogy Bukarestbe zárt sorokban felvo-nuljunk.

A bukaresti kiküldött beszédét zugó éljenzés követte s azután megindult a panaszok áradata. Triff dr. ügyvéd, a kolozsvári szövetség elnöke, írásbeli adatokkal bizonyítja, hogy a hatóságok semmibe sem veszik a rokkantak jogos pana-szeit. Nem hogy megadnák a törvényben bizto-sított előnyöket, hanem kozmunkára rendelik ki őket s akik kénytelen-ségből koldulásra fanyalod-nak, azokat csavargásért elítélik. Az elnök ez-után felszólította a jelenlévőket, hogy akinek valami panasza van, adja elő.

Erre a felszólításra megmozdult a rokkantak egész serege. Megfakult írásokat szorongattak kezükben s előadták a velük szemben elkövetett méltánytalanságokat. Délután egy óra felé járt az idő, mikor a panaszáradat véget ért s azután egymásnak panaszkodva, egymás bajait meg-hallgatva, szétesztlottak.

Meunyi haszna volt az aranybevéltáson a Banca Nationalának?

Bányamunkások kongresszusa Kolozsváron

Hétfőn ért véget Kolozsváron a bányamun-kások országos kongresszusa, amely a szövetsé-g két évi ténykedését ölelte fel. A kongresszus-hoz terjesztett beszámoló szerint a szövetség tagjainak száma megközelíti a nyolc és félezret. A szövetség az 1923. évben tizenhatszáz, a rákö-vetkező évben tizenhat esetben kötött kollektív-szerződést. Az elmúlt évben a bánáti kerület-ben a kollektív-szerződéseket a régi feltételek mellett hosszabbították meg, ugyancsak automa-tikus meghosszabbítást nyert a zsilvgyői bánya-munkások kollektív-szerződése. Az állami fém-bányák munkásai alig tudtak valami eredményt elérni a mult évi tárgyalások folyamán.

Az elmúlt évben három esetben voltak kénytelenek a bányamunkások a sztrájk fegy-veréhez nyulni. E sztrájkok egyikének oka az volt, hogy a munkások három hónapon át nem kapták meg béreiket, a második esetben a vállalat-provokálta ki a sztrájkot, hogy a bányauzem felfüggesztését érje el, a harmadik esetben egy negyvenszázalékos bérredukció elleni tiltakozás eszköze volt a sztrájk.

A szövetség az elmúlt három év folyamán több esetben állott az anyagi összeomlás küszö-bén, mely ellen csak a legnagyobb takarékos-ság fegyverével tudott megküzdeni. A kongress-zus folyamán komoly számadatokra támaszkodó bírálatok hangzottak el, melyek főleg az állami bányák munkásainak gazdasági helyzetét az állami bányauzemek termelési rendszerének súlye-désével hozzák érdekes vonatkozásba.

A munkáselbocsátásokat és a tényleges bérreviziók megakadályozását az állami bányák igazgatóságai az állami bányák siralmas gazda-sági csődjével magyarázzák. De mi ennek a tényleges, vagy állítólagos deficitnek az oka? Egyes bányákban a mélyebb szintek, ahol nem-régiben intenzív munka folyt, most vizalatt vannak. A termelés a legritimvebb módon történik. A vizkiemelésre a szivattyúk s a termelés tech-nikai eszközei nagymértékben hiányzanak. Az elbocsátott munkások a ténylegesen termelő bányamunkások soraiból kerülnek ki, mivel a bányafenntartó személyzetet csökkenteni nem lehet; és így egy tizszázalékos munkásredukció valóságban harmincszázalékos termelési csök-kenést jelent. A termelt aranyat az állam nem értékeli a világgiazi-paritásnak megfelelően, ha-

nem leszállított áron adja át a Nemzeti Bank-nak. 1919-ben tizenhétézer koronát fizetett a Nemzeti Bank egy kiló aranyért akkor, midőn világgiazi paritásban száz-százhuszezer lej volt az értéke, 1921—1922-ben huszonhétézer lejért, majd hetvenötezer lejért, jelenleg pedig nyolc-vanezer lejért adták át az aranyat, bár annak nemzetközi ára száznegyvenezer lej. Nem nehéz kiszámítani, hogy az állami aranybányák három-száz kgrmos átlagos évi termelés mellett az ala-csóny átváltási ár következtében az elmúlt hat év alatt a jegybank százharmincmillió lej tiszta nye-reségben részesült!

És ugyanakkor az állami bányák csak az idel év folyamán ezerötszáz bányamunkást bocsá-tottak el, az utóbbi öt év alatt pedig négyezer-rel redukálták munkásaik létszámát. A nagy-bányavidéki bánya- és kohómunkások elmaradt bérkövetelése pedig meghaladják az ötmillió lejt. A bányaugyi vezérigazgatóság ennek a helyzetnek a megszüntetésére csak egyetlen ja-vaslatot tudott felvetni: járuljanak hozzá a bá-nyamunkások a bérredukcióhoz és akkor be-szüntetik a további munkáselbocsátásokat. Bér-redukció akkor, amikor a legjobban fizetett bányamunkás havi keresete 3409 lej.

A péterfalvi papirgyár, amely mintegy három-százötven munkást alkalmaz, a természetbeni ellátásnak oly megváltási módját akarja a mun-kásokra ráerőszakolni, amely husz százalékos bérredukciónak felel meg.

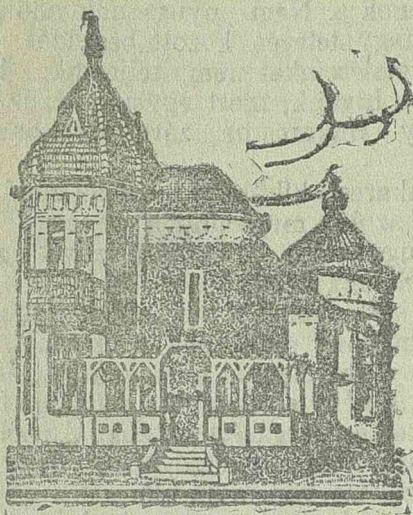
A sztrájkban álló kolozsvári vasmunkások a munkaügyi felügyelőség fölhívására holnap kez-dik meg tárgyalásaikat a munkaadói kiküldöt-tekkel. Minden jel arra mutat, hogy a tárgya-lások eredménye sikeres lesz.

— Halálos szerencsétlenség a malomban. A ko-lozsvári ügyészséghez érkezett telefonértesítés sze-rint tegnap délelőtt az egeresi malomban halálos sze-rencsétlenség történt. Kulcsár István mákói lakost elkapta a malom kereke és olyan erővel vágta a ma-lom padlásgerendájához, hogy feje ketté hasadt. A szerencsétlen ember a helyszínén halt meg.

— Az Ujság marosvásárhelyi szerkesztősége és kiadóhivatala: Fötér 35. szám alatt van. Előfizetése-ket, hirdetésekét fölvesz, reklamációkat elintézt.

Az „Ujság“ házat sorsol ki előfizetői között

Külföldi nagy lapok mintájára az „Ujság“ is elhatározta, hogy olyan kedvezményben részesíti előfizetőit, amellyel közülük a szerencsések állandó értékű anyagi előnyhöz juthatnak. Amellett tehát, hogy az „Ujság“ előfizetői naponta a kora reggeli órákban már olvashatják a romániai magyarság legjobban szerkesztett, legmegbízhatóbb és leggerincesebb napilapját, mely egyedül ad

ingyen képes mellékletet is ünnepi számához, most teljesen ingyen olyan sorsjegy birtokába jutnak, amellyel másfélmillió értékű, gyönyörű fekvésű, tehermentes emeletes villa sorsolásán vehetnek részt. E kedvezményben részesülnek:

1. Mindazok a régi előfizetők, akik előfizetésüket a további félévre legkésőbb e hó végéig megújítják.

2. Mindazok az újonnan jelentkező előfizetők, akik július hó 1-től egész évre egy összegben beküldik az előfizetési díjat, ugyancsak e hó végéig.

3. Azok a példányonként vásárló olvasók pedig, akik július hó 28-ig valamennyi megjelent „Ujság“ példányról az első oldalon főt balra elhelyezett dátumot kivágják és ezt összegyűjtve kiadóhivatalunkhoz száz lej kapcsán beküldik. Ezek tehát feleáron tarthatnak igényt egy 200 lejes vilasorsjegyre.

A jelentkezés sorrendjében adjuk ki a 200 lej értékű sorsjegyet előfizetőinknek és olvasóinknak, míg a rendelkezésre álló készlethől telik. Mindenkinek érdekében áll tehát, hogy még e hónapban előfizessen az „Ujság“-ral. Az „Ujság“ kiadóhivatala.

STIEF & CO. PAPIROSÁRUHÁZA

ÖSSZES ISKOLAI IRODAI FELSZERELÉSEK LEGJUTÁNYOSABB BESZERZÉSI FORRÁSA.

ÜZLETÜNKET ÁTHELYEZTÜK STR. IORGA VOLT JÓKAI-UTCA 5. SZÁM ALÁ.

Lédererné fekete selyemben bírái előtt

Hamis nyomra akarja terelni a tárgyalásvezetőt. Éi-e vagy meghalt Kodelka?

— Az Ujság budapesti kiadójától —

(Budapest.) A budapesti büntetőtörvényszék Denk-tanácsa június 30-án kezdte meg a halálraítelt gyilkos csendőrfőhadnagy, Léderer Gusztáv feleségének és egyben büntetésének büntetésében a főtárgyalást. A bíróság tulajdonképpen kettős főtárgyalás levezetésébe fogott, mert Lédererné ügyével kapcsolatosan vizsgálják meg sógorának, Léderer Sándornak a szerepét is ebben a hosszan húzódó, büntetői szepációkkal teljes gyilkosságban.

A főszereplők

A bíróság tíz órakor vonult be a tárgyalóterembe. Az ügyész Makkai Jenő dr., Lédererné védőügyvédje pedig Lévai Tibor dr. A tárgyalás érdekes főszereplője, Lédererné kissé sápadt, megviselték férje tárgyalásának izgalmai, de sápadtságát tudatosan teszi érdekessé fekete, félig dekoltált selyemruhája. Az egykori kasszirő különben nem nagyon izgatott: csak a szeméi égnek valami lázas fényben.

Csak németül akar beszélni. Harminckétéves, katolikus vallású. Előélete büntetlen, iskolá zottsága négy elemi. Léderer Sándor, a Nemzeti Bank tisztviselője, akit azonban az intézet már elbocsátott, lecsüggött fővel áll a bíróság előtt. Eddig szabadlábon volt.

Felolvassák a vádiratot

Az ügyész feláll a zsúfolt tárgyalóterem egy pillanat alatt elcsendesedik. Csalás, gyilkosságra való felbujtás és lopás büntetéről szól a vádirat, mely Léderer Sándort is a bűnpártolás vétségével vádolja meg. A fekete selyemruhás asszony hallgatja a vádat: arra bírta férjét, hogy Kodelka Ferenc hentesmestert megölje, gyilkosságra bujtotta föl csak azért, hogy az általa Kodelkától kicsalt hatvanmillió magyar koronát megtarthassa. Válasszal és különféle fenyegetésekkel tüzelte férjét, aki kardbojtot viselt. Végül is a féltékenysége felfokozott felkelésével sikerült is rábírnia férjét a borzalmas hentesmunka elkövetésére. Kodelka feldarabolt tetemét együtt akarták a Duna hallgatag hullámai közé süllyeszteni. Léderer Sándor az idegen, a véres pénz eltulajdonításában segédkezett: hatvanmilliót rejtett el és ötöt kölcsönként tartott meg a maga számára...

Lédererné megszólal

A sápadt asszony megmozdul: feláll és a selyemruhájának redői élesen suhognak a csöndes tárgyalóteremben.

— Bűnösnek érzem magamat, — tördelt siránkozó németiséggel a szavakat, — mert a gyilkosságot talán megakadályozhattam volna... Hogy ezt miért is nem tettem meg, érthetetlennek látszik előttem.

Ezután fejtegeti, hogy Kodelka különféle üzletekkel járt fel hozzájuk. Az idők folyamán látogatásai elvesztették üzleti jellegüket s szerelmi ajánlatokat tett neki. Szenvedélyes vágyában valósággal üldözte már, — vallja az egykori kasszirő, — s arra próbálta rábeszélteni, hogy váljon el férjétől, akit szeretett, ő majd feleségül veszi.

Karácsony előtt történt, hogy Kodelka hatvanmillió koronát adott át neki azzal, hogy használja úgy, ahogy jónak látja. Ő ezzel szemben a pénzt visszautasította s kérte, hogy legyen lovagias véle szemben, hiszen a házban mindenki úgy beszél viszonyokról, mintha már rég befejezett tény volna. Másnap újra csak beállított a szerelmes Kodelka:

— Itt vagyok, meginvitáltatni szeretném magam karácsony estére...

— Férjem nem nézte jó szemmel ezeket a gyakori látogatásokat. Üzleti ügyekről beszélgettek — mondja Lédererné. Kodelka azt újságot, hogy valószínűleg megkapja a Pálffy-kaszárnya husszállítását. Eközben a kutyánk nyugtalankodni kezdett s férjem levitte sétálni. Akkor Kodelka hozzám jött és azt mondta, hogy nem tűrheti tovább is, hogy egy ilyen szegény ember felesége legyek. Megragadta a karomat és a pamlag felé vonszolt. Enn érre arcultottam. Éppen ebben a kritikus pillanatban lépett be férjem: alig tudtam eltitkolni zavaromat.

— Kodelka eltávozta felháborodva beszél-

tem el férjemnek a történeteket, aki nem is akart hitelt adni szavaimnak. Másnap Kodelka, mint rendesen, újra csak felkeresett. Férjem ridegen fogadta és eltávozott hazulról. Mikor egyedül maradtunk, Kodelka egy csomó millió bankjegyet markolt ki a zsebéből és elém dobta. Megszámoltam: kerek hetvenmillió volt. Számolásom közben Kodelka eltávozott. Természetesen mindent elmondottam férjemnek, aki másnap a szeme közé vágta Kodelkának a hetvenmilliót. Kodelka ezek után jóideig elmaradt.

Az utolsó vizit

Szilveszter estén azonban újra beállított. Részegen, vérző csuklóval jött be hozzánk s nálunk is aludt. Utána többször is hozott apró ajándékokat: füstölt husokat, disznókarajt, stb. Utolsó látogatásakor férjem már a kezét sem fogadta el. Enn éppen vacsorát készítettem. Mondottam Kodelkának:

— Nézze, férjemnek korán reggel ki kell menni Csepelre; menjen maga is haza!

— Ugy tett, mintha nem is hallotta volna. Tizenegy óra után bementem a hálószobánkba, megvettem az ágyakat, majd kimentem a konyhába és újra kértem: menjen haza... Nem felelt semmit, de láttam rajta, hogy ott akar maradni. Ekkor átvittem az ágyneműimet a hálóból az uriszobába és lefeküdtem. Közben iparkodtam a férjemet is megnyugtatni. Később újra kimentem még egyszer a konyhába. Ekkor történt, hogy egy durranást hallottam. Nagyon megijedtem, mert nem tudtam, hogy mi is történt? Berohantam a szobába: minden csendes volt. Azt hittem, halucinálok...

Reggel hétkor Kodelka elment. Délelőtt kilenc kor tért vissza tízmillió koronával és azt mondotta, hogy...

Szenzációs fordulat

Az elnök mosolyogva közbeszól:

— De hát mondja kérem: hogy élhetett a gyilkosság után még Kodelka?

Lédererné egész belehevült a vallomásba. Minden átmenet nélkül azt kezdte mesélni, hogy egyszer Kodelka őt katonatisztnak adott randevut a lakásukon, ezek a tisztek ölték meg Kodelkát, mert szemtelen volt. Ezek a tisztek már leszerelték, de neki levelek vannak birtokában, melyekkel bizonyítani tud.

Az elnök: Eddig nem akartam zavarai: de mondja meg kérem, él tulajdonképpen az a Kodelka, vagy meghalt?

— A tisztek bent az ebédlőben liköröztek — erősítgeti elszántan Lédererné, — mikor egyszer csak bejött a férjem és egy labor vizet kért. Mikor bevittem neki, láttam, hogy Kodelka a sezlónon fekszik és a feje csupa vér...

A tárgyalást holnap folytatják.

60 LEJ HAVONTA

az olvasási díj

Király János kölcsönkönyvtárában, mely a legújabb regényekkel kiegészítve megint megnyit.

Géphajtóköteleket

kenderből és manilából,

malomhevedereket,

transmissió hevedereket és mindenféle gazdasági köteleket és szineget Cosma János gyárt és szállít kötélgyártó Cluj; Str. G. Tamaş (Galamb-u.) 14. sz.

MINDENKI MINDENÜTT CSAKIS

ELŐPATAKI VIZET

KÖVETELJEN.

"FARMODONT" FOGKRÉM

UJSÁG

— A királyi pár Párizsba érkezett. Párizsból táviratozzák: A román királyi pár ma reggel inkognitóban Párizsba érkezett. Jelentések szerint párizsi tartózkodásuk néhány napot vesz igénybe, azután folytatják programjuk szerint kijelölt útjukat.

— Teljesen nyiták a királyhágómelléki püspökválasztás esélyei. Szatmári tudósítónk jelenti: A királyhágómelléki református egyházkerület vasárnap délelőtt tartotta meg a szatmári református kollégium dísztermében püspökjelölt értekezletét. Az értekezlet célja az volt, hogy a két püspökjelöltre, Sulyok Istvánra és Szabolcska Mihályra eső, várható szavazatok arányát megállapítsa és az esetleges harcot elkerülje. Az értekezlet ezt a célt azonban nem érte el. Az elnöki tisztet Csaba Adorján egyházmegyei főgondnok töltötte be, aki rövid beszédben ismertette az értekezlet célját. Meltatta Szabolcska Mihály érdekeit és azzal a kijelentéssel, hogy ő nem akar egyik fél javára sem koteskedni, azt javasolta, hogy miután a várható szavazatok arányát megállapítják, az a jelölt, aki megválasztását nem látja biztosnak, önként lépjen vissza, nehogy az egyházmegyében harcra kerüljön a sor. Többek felszólalása után megállapítást nyert az, hogy a bihari és nagykarolyi egyházmegye valamennyi községe és az érmelléki egyházmegye három község kivételével Sulyok Istvánra öhajítja adni szavazatát. Szabolcska szavazatai a nagybányi, szatmári és bánsági egyházmegyei községeiből kerülnének ki. Az értekezlet a szavazatok ilyen megoszlása mellett egyik jelölt túlnyomó többségét sem tudta megállapítani és úgy határozott, hogy egyik jelöltet sem fogja javasolni, hanem a két jelölt közötti választást teljesen a püspökválasztó községek szabad elhatározására bizza.

— Románia tekintélyének ártanak a kisebbségek panaszai. Bukarestből jelentik: Románia svájci követe, Petrescu Comnen hazaérkezése alkalmából nyilatkozott a sajtónak a Népszövetség ülésén szereplő kisebbségi ügyekkel kapcsolatban. A követ nyilatkozata meglehetősen erős hangú és úgy állítja be a Népszövetség svájci tárgyalásait, mintha azokon a romániai kisebbségek panaszait, nevezetesen a bánsági telepések ügyét s Anghelescu iskolajavaslatát nemcsak hogy nem megértéssel, hanem megbotránkozva fogadták. Petrescu Comnen szerint a panaszok tárgyalásának ózre való elhalasztása nem a kisebbségek sikerét jelenti. Nem lehet itt győzelemről vagy vereségről beszélni, jelentette ki, mert mindkét panasz jogi nyelven szólva „bírói eljárás tárgyát képezi”. De egyebet is mondott Petrescu nyilatkozatában. Kijelentette, hogy sürgős szükség van egy olyan törvény hozatalára, amely megbünteti azokat az állampolgárokat, akik Romániát a külföld előtt rágalmazni merészelik. Mintha bizony a kisebbségek panaszai Románia tekintélyének csorbitására irányultak volna. Petrescu Comnen elfelejti, hogy az sir, akinek oka van rá a hogyha ezt az okot megszüntetik, megszűnik az a panaszkodás is, ami — szerinte — Románia tekintélyének ártalmára van. Am eltekintve mindentől, Petrescu Comnen nyilatkozatának a hangja egyáltalán nem egyengeti a sima elintézés útját. Ezen a véleményen van az „Adeverul” is, amely azt írja, hogy Románia genfi követének nyilatkozatából az a rész, amely a panaszkodó kisebbségek elleni büntető szankciókról szólott, még sok vitát fog előidézni. Bizonyos jelek arra engednek következtetni, hogy maga Duca külügyminiszter sem helyesli ezt a koncepciót, amely illuziórússá teszi a peticionálási jogot. Az „Adeverul” különben feltűnőnek találja, hogy a kormány hivatalos lapjai nem is közölték Petrescu Comnen nyilatkozatának erre vonatkozó részét.

— Befejezték a temesvári községi választók összeírását. Temesvári tudósítónk jelenti: A községi választók névjegyzékének összeállítását befejezték. Összesen 27,600 jogosult polgárt írtak össze.

— Az aradi nyugdíjasszindikátus felhívása. Az aradi és aradmegyei nyugdíjasok jótékony célú szindikátusa alábbi felhívással fordul a nyugdíjasokhoz: Felkérjük a volt államvasuti, valamint egyéb volt közalkalmazottakat, kiknek nyugdíjügye ezideig rendezést nem nyert, hogy címüket „Sindicatul cu Scop Mînistiv a Penzionarilor din Arad si Județ” („Az aradi és aradmegyei nyugdíjasok jótékony célú szindikátusa”) Arad. Str. Take Jonescu 5. szám alá saját érdekükben mielőbb közölni sziveskedjenek.

— A nyomor miatt. Aradi tudósítónk jelenti: Mayer Ilona aradi varróleány husz gramm aszpirint vett be. A nagymennyiségű méregtől eszméletlenül szállították el a mentők. Sikeres nyomormentés után bevallotta, hogy tettének oka az elviselhetetlen nyomor, mely elől a halálban keresett megnyugvást.

Borzalmas kimenetelű évzáró mulatságok

Jégraktárba zuhant gyermekek. Autókirándulás hét halottal és husz örüllt

— Az Ujság bukaresti tudósítójától —

Két borzalmas gyermektragédia hírért hozták a Bukarestből érkező táviratok. Mindkét tragédiának iskolásgyermekek estek áldozatul, akik egy évi munkálkodásuk után az évzáró ünnepségek keretében vidáman akarták befejezni az iskolaévet.

Az egyik szerencsétlenség Otteniában történt, ahol az elemi iskola vezetősége a város kertjében évzáró ünnepségeket rendezett. Mula- tozás közben harminc leánygyermek egy jég- raktár tetejére mászott, amelynek teteje be- szakadt s a szerencsétlen gyermekek vér- fagyasztó sikoltással eltűntek a romok között. Az azonnal megindult mentési munkálatok csak tizenöt leánykát menthettek meg az életnek:

tizenöt gyermeket megfulladva, összeroncolt tagokkal húztak ki a romok és jégtömbök közül.

A másik nem kevésbé megrendítő szeren-

csétlenség Kisenev mellett történt az ország uton. A kisenevi leányiskola negyven növendéke négy tanár nő kíséretében kirándulni indult egy autón. A vigyázatlan soffőr egy veszedelmes utkanyarulatnál túlerősen fékezett, aminek következtében az autó felborult. A különben is tulzsufolt autó utasai között irtózatoss pánik tört ki. Az eszüket veszített leányok egymás rovására iparkodtak menekülni, ami a veszedelmet még fokozta.

Amikor nagykésőre segítség érkezett és az összetört autót felemelték,

a romok alatt négy növendéknek és Artenio Igazgatónőnek a hulláját találták meg.

Tizenötén súlyosan megsebesültek, akik közül három tanár nő kórházszállítás közben meghalt. Husz leány a kiállott rémület hatása alatt esztét veszítette.

— Elbucsuzott Boerescu rendőrprefektus. Boerescu ezredes, Kolozsvár delegált rendőrprefektusa, ma délelőtt megvált állásától és azonnal el is utazott marosvásárhelyi tűzrezredéhez, melynek ujra átvette parancsnokságát. Gyors távozása következtében Munteanu Livius rendőrigazgató tolmácsolta meg legüdvözlését és köszönetét a sajtónak, mely nehéz munkájában töle telhetőleg támogatta az eltávozott prefektust. Az új prefektus megérkezéséig a prefektusi teendőket Munteanu Livius rendőrigazgató látja el, bár értesülésünk szerint július hó elsején Grilla Ovidius ujra elfoglalja prefektusi hivatalát. Ezzel kapcsolatosan közöljük, hogy a rendőrprefektura hivatalnokai karában várható változások, melyről különben az „Ujság” már hetekkel ezelőtt megemlékezett, — korántsem értek véget s a közeli napokban még újabb változások is várhatók.

— Mint a régi jó időkben. Az oszonnas-asztal megbomlott. A kávécsészék, az aranyszínű méztartók egyedül maradtak a tornácra, a hófehér, damaszeritón. A fiatalember lement az udvarba, hogy a házigazda, R. D. felsőcsernátóni birtokos kocsijába befogasson. Nem éppen a birtelen fölvetődött sétatöcszésért történt mindez, bár R. Rózsika szép szeméiért akár a pokolba is elsétakocsikázhatott volna bárki, hanem mert két olyan hü szerelmes, mint a Rózsika és a fiatal márkosfalvi földbirtokos, K. Gy. nem bírja ki soká a boldogság bizonytalanságát. Mert hát még mindig vannak hallgatag papák és bizonytalan mamák. Az öreg szülők a tornácra néztek a tovarobogó kocsi után. Az pedig csak rohogott, repült Márkosfalva felé. A mítsem sejtő öregek úgy néztek a kocsi után, mint a gyerekek, akik elfelejtkező kezükből kiengedék a drága madarat. Márkosfalván, a völegény házában anyakönyvvezető, pap és terített asztal várta a fiatalokat. Az esküvő megtörtént s a merész földbirtokos boldogan zárhatta karjaiba elszánt kis feleségét. Jelenleg még csak a szülői beleegezés hiányzik, melyet bizonyára meglehetős mosolygósan megbocsájtó idő, mely csodálatosan ismételte meg önmagát Csernátontól Márkosfalváig.

— A marostordai liberális párt új elnöke. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A liberális párt marostordai szervezetének elnökségével a miniszterelnök, mint pártvezér Tancred Constantinescu kereskedelem- és iparügyi minisztert bizta meg. Az új elnök ígérekkel jön, nemzetiségi békét hirdet. A megválasztás akkor válik el, ha a kormány helyzete ózire annyira megerősödik, hogy nem lesz szüksége többé ígérekre.

— Öngyilkosság az utcán. Nagyváradai tudósítónk jelenti: A Hid-utca lakói hétfőn reggel nyolc órakor pisztolylövésekre lettek figyelmesek. Az utca egyik háza előtt Kiss Ferenc harminckét éves elektrotechnikus forgópisztollyal mellbe lölte magát. Azonnal beszállították a kórházba, ahol rövid haláltusa után meghalt. A reggel még egész jókedvvel távozott el Kolozsvári-utca 60. szám alatti lakásáról, egyetlen bucsusort sem hagyott hátra és így senkisé sejt, mi késztette a szerencsétlen fiatal embert az öngyilkosságra. A rendőrség bevezette az ügyben az nyomozást.

— Létra esett a fejére. Temesvári tudósítónk jelenti: Duschek Anna 68 éves asszonyt súlyos baleset érte. A Kuncz-soron egy létra esett a fejére. Súlyos sérülésével kórházba szállították.

— Consum kenyér: izletes, tiszta és egészséges. (Főlerakat Str. Regina Maria 11.)

— Ady Endre emléktáblája Ausztriában. Bécsből jelentik: A Grác melletti Mária Grünben gyógyulást kereső magyarok emléktáblát állítanak annak a fának megjelölésére, mely alatt a zaklatott idegeire gyógyulást kereső magyar költő rendszeresen tartózkodott, írt, vagy olvasgatott. Ady Endre több ízben járt a máriagrüni szanatóriumban s a „Ki látott engem” c. kötetének egyik legszebb versét az említett fa alatt írta. Kárpáti Aurél kezdeményezésére Ady-emlékünnepélyek kapcsán is már jelentős összeg gyűlt egybe az emléktáblára. Felállítását egy óriási sziklatömbre tervezik és az emléksorokon kívül egész terjedelmében belevésik Adynak „Egy stájer dombon” című költeményét.

* Mit mond a kínai felkelők vezére. Csang-Cso-Ling békítési kísérletei meghiúsultak. A japánbarát Csang-Cso-Ling kérdésére a kínai felkelők vezére kijelentette, hogy legjobban azért haragszik az európaiakra, mert Kínában tétlenkednek mialatt Lőrincz és Tothnál Kolozsváron eddig még hallatlan olcsó áron folyk a hatóságilag engedélyezett végeladás.

* Orvosi hír. Dr. Erdős Imre gyermekgyógyász, a bécsi „Karolina gyermekkórház” v. orvosa rendeleit lakásán Calea Reg. Ferdinand (Wesselényi M. utca) 2. sz. megkezdte.

* Rendkívüli érdeklődés az aradi országos árumintavásár iránt. Az aradi országos árumintavásár jelentősége egyre jobban bontakozik ki. Ma már megállapítható, hogy az aradi árumintavásár arányaiban meg fogja haladni az összes eddig Romániában rendezett árumintavásárokat. Ez nemcsak abból tűnik ki hogy a kiállítók száma meghaladja a 400-at hanem, hogy a vásár látogatóinak száma százazekre fog rugni. Különösen fontos körülmény, hogy a külföld is élénk érdeklődést tanúsít az aradi árumintavásár iránt.

Mielőtt fürdőre menne
És ott minden pénzt elverne,
Tegyen két száz lapost zsebre,
Sirocco villasorsjegyre.

S mikor julius végére
Hazajön totál leégve,
Mégsem busul az ember,
Mert vagy pénzt, vagy villát nyer.

PÉNZKÖLCSÖN GYORSAN ÉS A LEGKEDVEZŐBB FELTÉTELEKKEL.
Házak, birtokok vételére és eladására minden nagyszámban és árban.
ÁRUÜZLETEK, KERESKEDELMI KÉPVISELETEK
LLOYD KERESKEDELMI ÉS BANKRIZOMÁNYI VÁLLALAT. VOLT SZÉCHENYI-TÉR 4. CSÁKIS D. E. 9-10. ES D. U. 3-5.

KÖZGAZDASÁG

Agrárelleenes agrárpolitika

Amidőn kiderült a tavasszal, hogy Románia, Európa legnagyobb buzaexport állama, a belföldi buzaszükségletét sem tudja kielégíteni, a kormánykörök erős fogadalmat tettek, hogy jövőre ehhez hasonló eset nem fog előfordulni. Ezt tudva, mindenki a legnagyobb várakozással tekintett a jövő termés újabb szabályozása elé, olyan rendelkezéseket várva, amelyek egyszerismindenkorra rendezni fogják e kérdést.

Szombaton, június hó 27-én volt az a nevezetes nap, amelyen a Legfőbb Gazdasági Bizottság döntött a kivitel ügyében. Bár döntése még nem végleges, mert még a Legfelsőbb Vámbizottság is hozzászól és azután még minisztertanács elé kerül jóváhagyás végett, mégis biztosra vehetjük, hogy e határozatok jelentékeny változásokon nem fognak keresztülmenni.

A legfőbb gazdasági bizottsági döntés minden vonalon a legnagyobb megütközést keltette. A buza kiviteli illetékét vagononként 45.000 lejben állapította meg (eddig is ennyi volt), az árpa és zab kiviteli illetékét vagononként 25.000 lejben (husz, illetve huszonötezer lej volt), a rozsét huszezer lejben (eddig is ennyi volt). Csökkentették a szarvasmarha kiviteli illetékét 8000 lejről 6000 lejre, a ló kiviteli vámját 8000 lejben állapították meg (eddig is ennyi volt), a sertés kiviteli díja eddig darabonként 1500 lej volt, a bizottság a száz kg-on aluli sertésnek kiviteli díját 1200 lejben, a száz kilogrammon felülit pedig meghagyták 1500 lejben, a juh kiviteli vámját 400 lejről 300 lejre csökkentették (a fennálló rendelkezések szerint nem is szabad kivinni), a borbély kiviteli díja marad a régi, kétszáz lej darabonként. A levágott hus- és petroleum-termékek kiviteli díjának rendezését elhalasztották.

Ezek hát azok az eddigi tapasztalatokból le- szűrt tanulságok? Ezekkel a rendelkezésekkel a ter-

melés normális menetét nehéz lesz biztosítani és a gazdákat többtermelésre buzdítani — még nehezebb.

Sokan még ma is hiszik, hogy a kiviteli illeték tulajdonképpen nem a kivívót terheli, hanem a vásárlót. Vagyis a vásárló fogyasztói fogják azt tulajdonképpen megfizetni. Ezek közé a „sokak” közé tartoznak nyilván a kormány tagjai is és itt van a nagy tévedés. A kiviteli díjakat kivétel nélkül a termelőknek fizetik. Sőt akkor is meg kell fizetniük, ha az árut nem is viszik ki, hanem benn az országban értékesítik.

Abban a pillanatban ugyanis, amidőn valamely terményre kiviteli díjat állapítanak meg, a termény ára ezzel a tétellel esik a világgiazi ár alá. Ha ez momentán nem is következik be, de rövid időn belül mindenesetre.

Már most csak az a kérdés, hogy a gazdáknak miért kell keserves munkájuk ellenértékéből harminc, ötven, sőt hatvan százalékot is engedni. Vajon az általuk fogyasztott cikkeket is ennyivel olcsóbban kapják? A bört, a szövetet, a vásznat, a gazdasági szerszámokat és gépeket?

Már öt éve emiatt szenved és szegényedik gazdánk. Hiába dolgozik kettőzött erővel, hiába mond le a legszükségesebb cikkeinek vásárlásáról, a kormány meg gondolatlan kiviteli vámpolitikája rendszeresen kiveszi zsebéből munkájának ellenértékét. S most, midőn a buza termelés tavaszi válsága megmutatta, hogy e politika további fenntartása döreség, a kormány mégis ehhez tartja magát makacsul. A nagyipar érdekében a behozatali vámokat majdnem naponként emelik, a gazdák termékeit pedig újabb és újabb kiviteli vámokkal terhelik. A tendencia világos, de ezt előbb-utóbb megsínyli az olyan kimondottan agrárius ország, aminő Románia is.

vasár- és ünnepnapok előtti napokon pedig este 11 órákor. Kérlek továbbá, hogy a piaci árusok csak délelőtt tizenegy óráig árulhassanak. A határozati javaslatot memorandumba foglalva egy bizottság fogja átadni a munkaügyi miniszternek.

A zsidói állatkiállítás. Június huszonhatodikán sikerült állatkiállítást rendezett Zsidón a szilágymegyei állattenyésztési bizottság. A kiállított állatok közül díjat nyertek: gróf Beldi Kálmán angol félvér kancái és csikói, gróf Teleki Artur muraközi tenyésztése és Tüzes Bálint félvér kancái. Szarvasmarhák közül díjat nyertek gróf Beldi Kálmán siemethali tehenei, a sertések közül gróf Beldi Kálmán és gróf Teleki István mangalica kanjai, a kiállított juhok közül gróf Teleki Artur, gróf Beldi Kálmán és a szamosgoroszlói állami gazdaság cigájajuhai. Örömdetes jelenséggé állapíthatjuk meg, hogy a kiskisgyártók igen szép számban állítottak ki, különösen szarvasmarhákat és a kiállítók közül ötvenhatan nyertek pénzbeli díjakat.

Elhalasztották a kolozsvári Kereskedő Tanács közgyűlését. Vasárnap délelőtti volt kitűzve a Statul Negustoresc (Kereskedők Tanácsa) közgyűlése, amelyen a kolozsvári kereskedőknek igen fontos kérdésekben kellett volna dönteniük. A közgyűlés határozatképességéhez mindössze kétszázötven tag megjelenésére lett volna szükség, azonban még ennyien sem tartották érdemesnek a gyűlésre elmenni. A közgyűlést július 12-ére halasztották, amikor a megjelentek számára való tekintet nélkül fognak határozni.

Bánsági gabonaárak. Temesvári tudósítónk jelenti: A Bánságban a folytoni esőzések a megkezdett aratást megátolták. Az új buza augusztusi szállítására 1025—1050 lej, a régi buza métermázsánként 1350 lej. Az új árpa ára 570—580 lej mázsánként.

— Az Ujság temesvári szerkesztősége és kiadóhivatala: Str. Avram Iancu (v. Takarékpénztár-utca) 4. Előfizetéseket, hirdetéseket felvesz, reklamációkat elintézt.

IRODALOM-ÉSMŰVÉSZET

A Magyar Zenekonzervatórium vizsgahangversenyei. Folyó hó 25—26-án délután tartotta sikeres évrő vizsgák után a vizsgálati hangversenyeit a kolozsvári magyar konzervatórium. Mintegy negyven növendék tett tanubizonyosságot arról, hogy a konzervatórium évtizedek óta kipróbált tantervi kiváló pedagógiai munkát végeztek. Hosszadalmas lenne minden tanárról és növendékről beszámolni; az eredmény mindenesetre beigazolta, hogy a magyar konzervatórium olyan komoly eredményre zárta esztendőjét, aminőt kevés hasonló intézet mutathat fel. Az énekesek közül Albis Margit gyönyörű hangjával, Lőrinczy Sári könnyed koloraturjával és Katona Gyula szép baritonjával tűnt ki. A hegedűsök közül a legtehetségesebbnek bizonyult az alig tízéves Fazakas György és Hartmann Margit. A sok jó zongorista közül különösen kiváltak Ravai Mariiska, Lőrinczy Sári, Braun Ferenc, Albon Antonella, Utó Mária és Szakáts Lejos folényes technikájával. A műsor minden egyes számát viharos taps követte, mely nem csak a növendékeknek, de mestereiknek is szólt.

Magyar színészek Párisban. Budapestről jelentik: Salabert párisi szinigazgató, aki jelenleg Budapesten időzik, több magyar színészszel tárgyalta párisi vendégfellépésekre vonatkozólag. Egy-egy hónapi vendégaznázásra Péchy Erzsit, Molnár Valért és Halmay Tibort szerződtette le.

A kolozsvári Magyar Színház heti műsora:

Szerda: Feleségem babája. (Operettujdonság negyedszer. Rendes helyárrakkal. Karácsonyi Ilivel. Neményivel, Tompával, Ihászsal, Leöveyvel. Sorozatszám 271).

Csütörtök: Lakmé. (Baranyay Jolán és Rózsa Ily fellépésével. Sorozatszám 272).

Péntek: Lengyelvér. (Lengyel Irénnek, az aradi színház primadonnájának vendégjátékával. Sorozatszám 273).

Szombat d. u. 3 és fél órákor: Hoffmann meséi. (Méréselt helyárrakkal. Baranyay Jolán fellépésével. Sorozatszám 274).

Szombat este: Marinka a táncosnő. (Lengyel Irénnek, az aradi színház primadonnájának és Berky Józsefnek vendégjátékával. Sorozatszám 275).

Vasárnap d. u. 3 és fél órákor: Rápp van Winkle. Operettrepreiz. Baranyay Jolán fellépésével. Méréselt helyárrakkal. Sorozatszám 276).

Vasárnap este 8 és fél órákor: Nótás kapitány. (26. odson. Pintér Böske vendégjátékával. Neményivel, Ihászsal, Tompával, Leöveyvel. Sorozatszám 277).

Hétfo: Kék mazur. (Berky József vendégjátékával. Sorozatszám 278).

A színházi iroda hírei

A jövő évad bérléte. A tavalyi bérlők elővételi igénye lejárt s így most már az összes helyek lelett díszponál a színház. Szerdán délelőtti 10 órától az új jelentkezések rendelkezésére áll a titkári iroda. Július hó 5-én véglegesen lezárják a bérlétkötéseket.

Feleségem babája. A legvidámabb a legragyo- góbb operette-ujdonságok, a „Feleségem babája”-nak szerdán este lesz a negyedik előadása, a főszerepekben Karácsonyi Ilivel, Neményi Lilivel, Ihász Aladárval, Tompa Bélával, Leövey Leóval.

BÁRD, MORAVETZ, NÁDOR ÉS RÓZSAVÖLGYI

albumok 180—200 lej vala- kaphatók
mint az összes zeneművek KIRÁLY JÁNOS
zeneműkereskedésében, Főter 15. sz. (Plebánia-épület)
Legkedveltebb operák 80—100 lejig.

ZONGORÁK

ujak és használtak Wirth, Hoffmann, Gebr. Stingl
RÉSZLETRE IS
STERNBERGNÉL, ORADEA-MARE.

Nagyon olcsó, békebeli száraz vegyi ruhatisztítás CZINK-NÉL, Cluj.

101
nyeremény

játszik 200 lejes villasorsjegyünk-
kel. Vidékre is nyomban teljesi-
tünk rendeléseket 200 lej és az
ajánlott portó előzetes beküldése
ellenében. Huzás 1925 évi
július hó 29-én. — Egyedül

másfél
millió lej

értéket, képvisel maga a modern
emlékes villa ezenkívül 100 pénz-
nyeremény. Öt szoba, fürdőszobák,
konyhák és számos mellékhelység.
Rekvirálásmentes, adómentes, be-
költözhető. Főelárusító „Sirocco”
Cluj. Öné is lehet

a fő-
nyeremény

SPORT

Nagyszabású sportesemények egész Európában

A kettős ünnepnapon egész Európában nagyszabású sportesemények zajlottak le. Romániában a legfontosabb esemény az atlétikai Károly kupa volt, amelyet városunkban rendeztek meg a szövetség. Bukarestben egy cseh csapat vendégszerelt és a teniszversenyeket folytatták, az ország többi városában futballversenyeket tartottak.

A külföldi események közül az angol bajnoki teniszversenyek, a bécsi nagy regatta, a budapesti nagyszabású atlétikai verseny, az uruguayi-osztrák futballmérkőzés és a romániai futballisták és teniszezők nagyszabású sikeres szereplése emelendő ki. Részletes eredmények:

Az atlétikai Károly kupa Kolozsvári. Múltó verseny körében mérkőztek meg az ország legjobb atlétái a trónörökös által kifizetett kupáért. Sajnos, az időjárás különösen vasárnap oly zord volt, hogy elsőrangú eredmények elérését majdnem lehetetlenné tette. Atlétánk mégis több figyelemreméltó eredményt értek el. Bodea kalapácsvetése, Dávid súly- és diszkoszvetése, Fischer távolugrása, Péter 200-as ideje időjárás és pályavíznyitok mellett elsőrangúnak mondható.

A Károly kupát az idén másodikban nyerte a petrozsényi UCASP. Győzelmét Dávidnak és Wildnek köszönheli. A KAC balszerencséjével küzdött. A kupa sorsa a rudugráson dőlt el, melyet holtverseny után Barabás nyert meg. A KAC ezután feladta a küzdelmet és Péter a pentatlon 1500-as futamára való tekintettel a 200-as döntőben nem is indult. Több győzelmet ért meg el a Coltea, TAC és a kitűnő Schuller révén a brassói Olimpia.

A verseny keretében rendezett dr. Leucutia Aurel által alapított Erdélyi kupa vándordíjat, mely egyben pentatlonbajnokság is volt, szép és mindvégig heves küzdelem után Virgil, a brassói Coltea tagja nyerte Péter KAC előtt. A verseny az 1500 méteres futáson dőlt el, addig csak minimális előnye volt Virgilnek. Részletes eredmény:

Távolugrás helyből: 1. Sylver, Olimpia Buc. 295 cm. 2. Péter KAC 288 cm. 3. Latter TAC.

100 m. síkfutás: 1. Péter László KAC 11,6 mp. 2. Virgil Coltea. 3. Schuller Olimpia Buc. Péter rossz start után fél méterrel győz. Ellenszél. Péter előfutám ideje 11,4 mp.

Súlydobás: 1. Dávid József UCASP 13,06 m. 2. Virgil Coltea 11,25 m. 3. Pop Z. Coltea 11,25 m.

Kalapácsvetés: 1. Bodea Coltea 40,12 m. 2. Virgil Coltea 19,85 m.

Magasugrás: 1. Russu U 172 cm. 2. Fischer TAC 152 cm. 3. Panajot MSE 152 m.

110 m. gát: 1. Neacsu Coltea 18,2 mp. 2. Scarneciuc Brasovia. 3. Barabás UCASP. Neacsu nagyon rosszul startolt, végül fölényrel győz.

5000 m. síkfutás: 1. Wild I. UCASP 17 p. 15,2 mp. 2. Márton Brasovia. 3. Manole Brasovia. Wild könnyen 50 m. győz. Márton a versenyt nem vette komolyan.

4x100 m. staféta: 1. KAC (Szabó, Bresán, Kormos, Péter) 46,8 mp. 2. Coltea. 3. Brasovia. Péter és Kormos szerzik az előnyöket és a KAC 3 méterrel győz.

Hármasugrás: 1. Panajot MSE 12,55 m. 2. Péter KAC 12,42 m. 3. Latter TAC 12,25 m.

400 m. síkfutás: 1. Schuller, Olimpia Brassó 54,8 mp. 2. Kormos KAC. 3. Korom UCASP. Erős kezdés után Schuller teljesen kifutva győz.

Magasugrás helyből: 1. Péter László KAC 136 cm. 2. Zank, Olimpia Buc. 130 cm. 3. Russu U 123 cm.

800 m. síkfutás: 1. Wild I. UCASP 2 p. 09 mp. 2. Kozovich Coltea. 3. Botis U.

Távolugrás: 1. Fischer Sándor TAC 661 cm. 2. Russu U 640 cm. 3. Velceanu Kinizsi 602 cm.

Gerelyvetés: 1. Concan dr. TAC 43,40 m. 2. Schus-

ter Brasovia 42,32 m. 3. Madeleann 36,35 m. Brasovia.

400 m. gátfutás: 1. Scarneciuc Brasovia 62,2 mp. 2. Korom UCASP. 3. Beke KAC.

200 m. síkfutás: 1. Schuller Olimpia Br. 24 mp. 2. Velceanu Kinizsi 3. Kormos KAC. Legjobb időt 23,8 mp. Péter ért el az előfutamban, de a döntőben nem indult. Schuller a döntőben fölényrel győz.

Rudugrás: 1. Barabás UCASP 292 cm. 2. Vajna KAC 292 cm.

Diszkoszvetés: 1. Dávid UCASP 40,71 m. 2. Pop Z. Coltea 38,93 m. 3. Spolarich UCASP 38,49 m.

1500 m. síkfutás: 1. Wild I. UCASP 4 p. 40 mp. 2. Dien Coltea. 3. Beke KAC.

Pentatlon. Erdélyi kupa és országos bajnokság: 1. Jon Virgil Coltea 2659,57 pont. 2. Péter László KAC 2480,12 p. 3. Schuster Brasovia 2454,19 p. Eredmények: Távolugrás: Virgil 593, Péter 577, Schuster 546, Gerely: Schuster 39,45, Virgil 36,93, Péter 34,10. Diszkosz: Virgil 32,50, Péter 32,10, Schuster 30,25 m. 200 m. Péter 23,8 mp. Virgil 24,4 mp. Schuster 25,2 mp. 1500 m. Schuster 5 p. 14,2. Virgil 5 p. 16,8 mp. Péter 5 p. 35,4 mp.

Husos-CFR 3:3 (2:2). Barátságos.

Brassó: Universitatea-Olimpia 5:2 (5:1)

Arad: Szolnok vál.-Arad vál. 1:0.

Hakoah-Egyetértés 1:0 (0:0). II. o. bajnoki, mellyel a Hakoah a II. o. bajnokságot biztosította.

Nagyvárad: Törekvés-SzSE 2:0 (1:0).

Székeljudvarhely: KAC-Hargita 3:0 (1:0).

Vulkán: UCASP-TAC 4:1 (4:1). Barátságos.

Lupény: Jiu-Olimpia Arad 3:0 (1:0). Bajnoki.

Temesvár: Spárta-Kadimah 5:0 (3:0). I. o. bajn.

Kinizsi-Polytechnika 1:0 (0:0). I. o. bajn. A Kinizsi második csapatát állította ki.

Banatul-ZSTK 5:0 (2:0). II. o. bajn.

Zsombolyai ZsSE-TMTE 2:0 (2:0). I. o. bajn.

Bukarest: Slavia-Venus 5:0 (3:0). A Slavia neve alatt egy kombinált cseh csapat állott ki.

Román-osztrák tennismérkőzés. Albrecht (osztrák) győz Bunea (Galaz) felett 3:6, 6:4, 6:2, 4:6, 6:2. Funok (osztrák) győz Pouillet (Csernovitz) ellen 6:4, 4:6, 9:7, 4:6, 6:2.

Hétfői eredmények

Brassó: Brasovia-Universitatea 1:1 (1:0). A vezető gólt Agoston szerzi a Brasovianak, mit Giurgiu egyenlít a 2. félidőben. Végig kemény küzdelem.

Arad: AMTE-Szolnoki MTE 4:0 (2:0). Az AMTE könnyen győz. A gólokat Stoffa, Teleki és Auer lőtték.

Székeljudvarhely: Hargita-KAC 1:0. A Hargita revánsa sikerült és Solymosy góljával győz.

Külföldi eredmények

London: A wimbledoni teniszversenyeken Kehr-ling magyar bajnok az olasz Mompurgoval párban legyőzte a férfi párosban második ellenfelét, az angol Eames-Higgs párt is 6:4, 6:4, 8:6 arányban.

Bécs: Nagy regatta: A budapesti Pannónia két elsőosztályú négyesben, a MAC a junior nyolcasban, Knoblach a II. o. egyesben győzött, Szendey a nagy egyesben második lett.

Uruguay-Ausztria vál. 2:0.

National Club (Montevideo)-Rapid 2:1 (2:1).

Slován-Hakoah 3:2.

Budapest: Finn-magyar és nemzetközi atlétikai versenyt rendezett a MASZ, melyen kiváló eredményeket értek el úgy a vendég, mint a magyar atléták. Különösen a Barsi győzelme a holland Paulen felett 800 méteren és a Hajdu 200-as rekordbeállítására értékes. 100 m. 1. Fluck BBTE 10,9 mp. 2. Helle finn. Diszkoszvetés: 1. Niittimaa finn 44,94 m. 2. Marvalits (Nagykanizsa) 40,82 m. 3. Egri MAC 40,72 m. 400 m. síkfutás: 1. Martti (Svájc) 49,6 mp. 2. Paulen holl. 50 mp. 3. Juhász MAC 51,2 mp. 110 m. gát: 1. Muskat MTK 16,6 mp. 2. Hahn MTK 16,6 mp. 1500 m. 1. Helgas finn 4 p. 06,8 mp. 2. Andersen finn 4 p. 07,2 mp. 3. Belloni MAC 4 p. 16,4 mp. Gerelyvetés: 1. Jarvinen finn 58,50 m. 2. Szepes-Strauch MAC 58,34 m. 3. Baci Péter (Nagykanizsa) 57,55 m. Hármasugrás: 1. Somfay MAC 14,23 m. 2. Kovács BEAC 13,49 m. 3000 m. csapatverseny: 1. Magyarország (Fluck, Hajdu, Steinmetz, Gerő Mór) 2 p. 01,7 mp. 2. Finnország 2 p. 03,2 mp. 200 m. gátfutás: 1. Somfay MAC 25,9 mp. 2. Pallaghy BBTE 26,9 mp. Súlydobás: 1. BEAC 13,72 m. 2. Forbáth FTC 13,37 m. 3. Vállay MAC 13,06 m. 800 m. síkfutás: 1. Barsi BBTE 1 p. 58,2 mp. 2. Paulen holland 1 p. 58,3 mp. 3. Aczél 2 p. 01,3 mp. Országos finis után Barsi fél méterrel győz a világhírű holland felett. 200 m. síkfutás: 1. Hajdu FTC 22,2 mp. Orsz. rekord beállítás. 2. Husgavfel finn 22,3 mp. 3. Fluck BBTE 22,5 mp. 5000 m. síkfutás: 1. Andersen finn 15 p. 19,8 mp. 2. Helgas finn 15 p. 40 mp. 3. Gross MTK 15 p. 53,3 mp. Olimpiai staféta: 1. Finnország 3 p. 39,4 mp. 2. Magyarország 3 p. 39,8 mp. 1000 m. világrekordkísérlet: Martti (Svájc) 2 p. 30,8 mp. (Világrekord 2 p. 28,5 mp.)

Mannheim: III. ker. TVE-Mannheim vízipóló 4:1 (3:1).

Göttingen: FTC-Hellas (Magdeburg) vízipóló 4:2 (3:1).

Szeged: AAC-Szak 2:1 (0:0). Az AAC értékes győzelmes arat a jönnévi magyar csapat saját otthonában. Góljait Kelly és Singer lőtték. Szak-ét Megyeri.

Nemzetközi teniszverseny. Az aradi versenyzők eddig sikerrel szerepeltek. Hexner (Szeged) győz Bánhidi (Arad) ellen 5:7, 6:2, 9:7. Dörner (Arad) győz Payer ellen 6:1, 6:1. Bánhidi-Dörner pár győz a Müller-Hexner pár ellen 6:1, 6:2.

Kassa: III. ker. TVE-KAC 5:0.

Prága: Viktoria Ziskov-DFC 1:0 (0:0). Bajn.

Claudefondait: MTK-Etville 6:2 (1:1).

A bécsi nagy regatta második napján a Pannónia megnyerte a senior nyolcast az Isterrel szemben.

Freiburg: MTK-Freiburger FC 3:1 (2:1).

Bern: MTK-Joung Boys 1:0 (0:0).

München: Wacker-FTC 3:2 (0:1).

Szombathely: Szak-Wacker Bécs 3:1 (0:1).

Dunántúli körverseny: A három napos dunántúli körversenyt Budapest-Szombathely-Sopron-Győr közt a 22 éves Jerzsabek Károly nyerte meg. Az 519 km. távot 22 óra 10 perc 36 mp. alatt tette meg. 2. Ladányi MTK. 3. Boiska.

TŐZSDE

Zürichben a lej: 2:37 1/2, Párisban: 11:00 (?)
Kolozsvári piacon lanyha üzleti forgalom mellett Tegnap délután 6 óráig a következő jegyzések történtek:

Zürich 42:50-42:60, **London** 1062-1065, **Newyork** 217:50-218, **Páris** 1005-1010, **Milánó** 7:75-7:85, **Prága** 646-649, **Budapest** 3:22-3:26, **Bécs** 30:70-30:85.

Bukaresti zárlat június 31-én: Deviza: Páris 994, London 1062, Newyork 21725, Italia 784, Svájc 4255, Bécs 3075, Prága 649. **Valuta:** Napoleon 810, márká 51—, léva 146, török font 113, angol font 1050, francia frank 1040, sv. frank 41—, olasz lira 820, drachma 360, dinár 370, dollár 216—, lengyel márká 41, osztr. kor. 31—, magyar kor. 31—, cseh korona 645.

Zürichi zárlat június 31-én: Berlin 12262, Amsterdam 20640, Newyork 515—, London 250350, Páris 2380, Milánó 1810, Prága 1525—, Budapest 7250, Belgrád 89750, Bukarest 23750, Varsó 99 1/2, Bécs 72:55.

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS

LÓRINCZ & TÓTH

CÉGNEL.

MOST minden
hölgynek a nyári szükség-
letét olcsón beszerezni

LÓRINCZ & TÓTH

cégnél a Főtéren hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS VAN

LÓRINCZ & TÓTH

CÉG TELJESEN FELOSZLIK

A BERENDEZÉS ELADÓ

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állást-keresők részére 20 szóig 30 lej. Előfizetőknek minden szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej, jelígis levelet harminc napig őrizünk meg.

LEVELEZÉS

„Mimóznak” levele van, feltétlen vegye át. 821

ALKALMAZÁS

Munkásleányok kerestetnek a „Kristály” gőzmosógárban. 820

ÁLLÁST KERES

Hatósági mérlegképes könyvelő, regátbeli, beszéli a magyar nyelvet, speciális iparban és kereskedelemben, állandó alkalmazást keres, vagy óras könyvelést vállal. Petőfi-u. 7. szám, házfelügyelőnél. 809

Mérlegképes könyvelő vállalja a könyvek rendbehozását, mérlegek készítését és óras könyvelést. Cím: a kiadóba kér. 100

Jó főzőnő állást keres július 1-re. Cím: a kiadóban. 098

LAKÁS

Két fiatalember lakást kaphat. Petőfi-utca 17., emelet 17. 319

Kiadó butorozott szobák a Kejántói-uj 5. és 7. szám alatt. 094

Egy butorozott szoba kiadó. Cím: Zápolya-utca 8. szám. 319/a

Kiadó lakások

2 utcai szuterin szoba, alkalmas asztalos-, szabó-, cipészműhelynek, vagy raktárnak. Egésszen világos.

2 szoba, konyha, fürdő- és előszobából álló kerti lakásomat, elcserélném 1 szoba-konyhas lakással.

Kiadó üzlet teljesen berendezve, forgalmas helyen, betegség miatt. — Letétele nincs.

BIROUL AMERICAN Beák Ferenc-utca 7.

ADÁS-VÉTEL

FIGYELEM!

Legolcsóbban vásárolhat órákat, ékszereket, alpacca és valódi ezüst ajándéktárgyakat

GRÜNFELD

óras és ékszerész-nél
CLUJ
Wesselényi M.-u. 21.

Arany, ezüst beváltás és brilliáns kövekért a legtöbbet fizetnek.

Gyermek- és babakocsit nagyban és kicsinyben

a
Párisien
áruházban
vásároljon.

Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Cluj,
Cal. Reg. Ferd. 12.

Dílozágy, kettős masszív sodronnyal, eladó. Eszterházy-utca 17. 818

Szandálók, vászoncipők, férfi- és gyereköltönyök

nagyon olcsón kaphatók

WOLF-
NÁL, STR. DACIA
(V. RADÁK-UTCA) 5.

BRILLIÁNS

arany, ezüst
tárgyakért zúrichi árfolyam szerint legmagasabb árat fizet

FENYŐ ÉS BRAUNFELD

kir. udvari szállítók
ékszerészek.

Cluj, Piața Unirii
15. szám alatt.

TÜZIFÁT

aprítva vagy ölenként
legutányosabban
házhoz szállít

Hertz és Grosz

a Hitelbank áruháza
telepéről

CLUJ

Piața Gărei No. 3

Telefon 280.

VEGYES

Mindennemű női és gyermekruha varrást elvállalok a legutányosabb árban. Csaba-utca 18.

Ebéd-vacsora naponta 33 Lei. Esperanto-étterem. Cluj. 810

MINDENNEMŰ

BUTORT

GYÁRI ÁRON

vásárolhat a Műszatalosárugyár részvénytársaságnál

Tekintse meg a mintatermeit
Strada Gh. Barițiu
28. szám alatt.

ZONGORA

új,
használt,
hangolás,
javítás,
szállítás
TRISKÁNÁL,

STR. SAGUNA 14 SZ.
TELEFONSZÁM 419

A KOLOZSVÁRI CZELL SÖRFÖZDE VILÁGOS „URSUS” SÖRE A KÖZÖNSÉG LEGKEDVELTEBB ITALA.

Össze nem tévesztendő más gyárt-
mánu CZELL elnevezésű
sörökkel, mert csak az
URSUS
elnevezésű SÖR az eredeti és
kedvelt KOLOZSVÁR-MONOSTORI SÖR

KOLOZSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CLUJ, PIAȚA UNIRII NO. 7.

Saját tőkéi: 48,000.000 lej.

FIÓKJAI: DÉS, DICSŐSZENTMARTON, GYULAFEHÉRVÁR és MAROSVÁSÁRHELY. Affiliált intézetei: Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-t. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-t. Székelyudvarhely, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Nagy-Enyed. — Áruháza a vasút mellett. Betéteket elfogad, váltókat lezáratol, bel- és külföldi átutalásokat teljesít.

MINDENFÉLE BANKSZERŰ ÜGYLETET ELŐNYÖSEN VÉGEZ.

Nők figyelmébe! Nők figyelmébe!

SÁNDOR ÁGOSTON UTÓDÁNÁL KAPHATÓ

FÉRFI FEHÉRNEMŰ
BÖRKESZTYŰ MÉRET UTÁN BÖRKESZTYŰ

Kizárólag csak a

R. M. 1236

Spaso Cvetanovici

macedóniai sütődjében Cluj, Strada N. Filipescu (volt Szentlélek-utca) 13. kapható a virágkomlós házi kenyér.

Mindennap friss sütés

Hirdessen az „Ujság“-ban!

A napokban nyílik meg Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 23. szám alatti saját házában

FIGYELEM! ÚJ ÜZLET

BENKŐ TESTVÉREK

mészáros-, hentes- és csemegeüzlete.

BOGSZA LIKŐRÖK

BOGNÁR & SZÁNTÓ

CLUJ — KOLOZSVÁR
CALEA REGELE FERDINAND

Málnási Mária
borviz

Dréher-
Haggen-
macher sörök

70

URADALMI FAJBOROK